

El jaciment arqueològic de València la Vella ha estat declarat Bé d'Interès Cultural

El jaciment arqueològic de València «la Vella» ha estat declarat Bé d'Interès Cultural (BIC), amb categoria de zona arqueològica i paleontològica, per la Generalitat Valenciana.

La **Generalitat Valenciana** ha aprovat la declaració de València «la Vella» com a Bé d'Interès Cultural (BIC) amb categoria de zona arqueològica i paleontològica, juntament amb altres 14 jaciments de la Comunitat Valenciana.

Aquesta mesura té per objectiu la **protecció i preservació del valuós patrimoni històric i cultural de la regió**. En concret, són catorze jaciments arqueològics i un jaciment paleontològic, cinc dels quals es troben a la província d'Alacant, cinc a la de Castelló i la resta a la de València.

València «la Vella», situada a Riba-roja de Túria, a la província de València, és un dels quinze jaciments reconeguts per la seva importància històrica i científica a la Comunitat Valenciana.

El jaciment de València «la Vella» és un antic assentament que data de l'època visigoda. Es creu que va ser habitat des del segle V a.C. fins al segle II d.C. i presenta una gran riquesa arqueològica. L'ICAC, en col·laboració amb experts i institucions locals, està realitzant des de 2016 excavacions exhaustives per descobrir i preservar els vestigis d'aquesta antiga ciutat.

L'ICAC, amb la seva àmplia experiència i renom en la investigació arqueològica, lidera les excavacions i estudis en aquest lloc excepcional des de

2016.

L'objectiu principal de l'ICAC a València «la Vella» és obtenir una comprensió més profunda de la vida i la cultura dels antics habitants de la zona. Mitjançant l'anàlisi dels vestigis arqueològics (com ara ceràmiques, monedes, eines i estructures arquitectòniques) es va **reconstruint la història d'aquest assentament antic i la seva relació amb les comunitats circumdants.**

L'equip de l'ICAC, dirigit per **Josep Maria Macias** (MIRMED), treballa amb meticulositat i precisió per garantir que les troballes siguin documentades, preservades i estudiades adequadament.

Vista panoràmica del jaciment de València "la Vella", 2021. Foto: ICAC (cc 4.0).

S'utilitzen tècniques avançades d'excavació i anàlisi científic per **obtenir la major quantitat d'informació possible sobre la vida quotidiana, les pràctiques culturals i les interaccions socials a València «la Vella».**

Gràcies als esforços conjunts d'institucions, experts i la comunitat, s'assegura que aquests tresors arqueològics perdurin i es puguin gaudir per les generacions futures.

La tasca de l'ICAC al jaciment de València «la Vella» no es limita només a l'excavació i l'estudi dels vestigis arqueològics. També es dedica a la divulgació i posada en valor d'aquest patrimoni històric. Es realitzen activitats educatives, visites guiades i programes de difusió per apropar el coneixement i la importància d'aquest jaciment a la comunitat local i al públic en general.

En aquest sentit, des de 2022 està en marxa el **Pla Director de València «la Vella»** per convertir el jaciment i el seu entorn en un gran parc arqueològic amb activitats científiques, museogràfiques, educatives i turístiques. Aquestes iniciatives també poden tenir un **impacte positiu en el turisme cultural de la regió** i atreure visitants interessats a explorar el ric llegat arqueològic i paleontològic que alberga la Comunitat Valenciana.

El reconeixement de València «la Vella» com a BIC i la participació de l'ICAC en la seva investigació i conservació demostren el compromís amb la preservació i promoció del llegat històric i cultural.

Els orígens de València «la Vella»

A finals del s. VI, a 16 km de *Valentia* va sorgir un nou assentament fortificat de certa extensió, unes 5 hectàrees: València «la Vella». La seva construcció, *ex novo*, va suposar un gran esforç edilici, en què no falten els elements romans reutilitzats. En aquest cas, la procedència del material fou forània. **El més probable és que la seva pedrera fos Edeta**, municipi romà abandonat en el s. V i situat a prop del nou assentament de València «la Vella».

Això suposaria desplaçar les pedres uns 12 km, tot i que el riu Túria, molt proper, en facilitaria el transport. El jaciment es va abandonar a finals del s. VII o inicis del VIII. Al mateix temps, es va crear un altre centre monumental: l'important centre de poder de Pla de Nadal, a uns 2 km de València «la Vella».

En un [article publicat a la revista Mytra](#), l'equip de l'ICAC planteja que es va fer servir com a pedrera el jaciment recentment desaparegut.

Figura 4 de l'article "Los spolia en la formación del nuevo paisaje urbano en torno a Valentia y Edeta durante los siglos VI al VIII", Albert Ribera, Isabel Escrivà, Josep M. Macias i Miquel Roselló. Mytra 7(1), 2021.